

Yrkande

2024-06-04

Hälso och sjukvårdsnämnden i Region Örebro län

Ärende 5: Yttrande till regionfullmäktige med anledning av i revisionsberättelsen mot hälso- och sjukvårdsnämnden framförd anmärkning

Förslag till beslut

- Att Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att yttra sig till fullmäktige på det sätt som framgår av följande skrivelse.

Yttrande till regionfullmäktige med anledning av i revisionsberättelsen mot hälso- och sjukvårdsnämnden framförd anmärkning

Hälso- och sjukvårdsnämnden har tagit del av den anmärkning som fullmäktiges revisorer har framfört i sin revisionsberättelse avseende årsredovisning för 2023 för Region Örebro län. Nämnden har genom fullmäktiges presidium givits möjlighet att yttra sig över anmärkningen inför fullmäktiges behandling av frågan.

Nämnden ber att få yttra sig på följande sätt.

Hälso- och sjukvårdsnämnden bedriver en mycket omfattande och komplex verksamhet som är av stor betydelse för både länsinvånare och andra personer och organisationer. Nämnden arbetar och har arbetat aktivt med att skapa goda förutsättningar för att uppnå de mål som finns för verksamheten, inkluderande vad som gäller för ekonomin genom beslut om kostnadsminskningar och handlingsplaner för ekonomi i balans. Nämnden ser, precis som revisorerna, att det under året funnits brister gällande styrningen av nämndens verksamhet.

Revisorerna uppger i sin revisionsberättelse bland annat att den interna kontrollen avseende ekonomistyrningen inte har varit tillräcklig, att beslutade åtgärder inte har realiserats och/eller inte givit tillräcklig effekt samt slutligen att det i vissa avseenden saknas tillräckliga redogörelser för de ekonomiska effekterna och att det inte finns tidsramar för åtgärderna.

Nämnden instämmer i kritiken och är av uppfattningen att det krävs hårt och uthålligt arbete att få ekonomin i balans. Det arbetet pågår, och behöver fortgå under lång tid för att nå effekt. Arbetet bedrivs med full kraft och ett antal åtgärder återfinns i texten nedan om vad som har beslutats av hälso- och sjukvårdsnämnden. Att genomföra dessa åtgärder är en stor och mycket viktig utmaning som kräver att nämnden visar beslutsamhet och uthållighet men nämnden erkänner även att det funnits ett antal brister i det pågående arbetet.

För att belysa vad nämnden har gjort i de aktuella frågorna, återfinns nedan en redogörelse för information, rapportering och beslut.

Ekonomisk rapportering till Hälso och sjukvårdsnämnden (HSN) och vilka åtgärder som vidtagits under 2023

Nedan beskrivs på vilket sätt nämnden har fått information och rapporter avseende ekonomin, samt vilka åtgärder och beslut som HSN tagit under 2023.

Ekonomichef har deltagit på varje sammanträde för HSN såväl som för HSN arbetsutskott (HSN AU)

- Vid samtliga tillfällen har en uppföljning av det faktiska resultatet samt prognos för helåret delgivits HSN respektive HSN AU.
- Särskild fokus har funnits på uppföljning av handlingsplanen med kostnadsreducerande åtgärder, samt andra viktiga områden som exempelvis bemanning, vissa kostnadslag 2024-05-13 exempelvis läkemedel, intäkter och då särskilt riktade statsbidrag och överenskommelser samt produktionsnyckeltal
- Regelbunden information om den ekonomiska utvecklingen inom den samlade sjukvårdsregionen samt information om det ekonomiska läget och framtida förutsättningar för den samlade HS sektorn (från SKR, regering med mera)
- HSN har beslutat om fördelning av anvisad budgetram från RF för 2023 till områdena, och inom detta ställt sig bakom långsiktig handlingsplan med åtgärder för en hållbar ekonomi samt informerats om förväntat resultat för budgetåret 2023.
- HSN AU har fått fördjupade redovisningar inom ekonomiområdet, med särskilt fokus på handlingsplanen, och har varit beslutande för HS investeringsbudget.
- Områdescheferna har deltagit på HSN AU vid två tillfällen med särskilt fokus på respektive handlingsplan och information om hur styrningen av ekonomin sker inom området.

Trots detta omfattande redovisningsarbete har nämnden gång efter annan förvägrats att ta del av underlag och information gällande arbetet med att komma med budget i balans. Förvaltningen har hänvisat till underlag som är arbetsmaterial utan att nämnden fått tillgång till detta, vilket gör det svårt för nämndens ledamöter att granska och följa arbetet på ett adekvat sätt.

HSN åtgärder och beslut kring den ekonomiska situationen

- HSN har vid månadsvisa informationer om ekonomi i flera fall beslutat om ökad följsamhet till handlingsplanen och i förlängningen mot anvisad budgetram.

§ 53 Förändrat handlingsplanearbete med anledning av försämrat ekonomiskt läge
Hälso- och sjukvårdsförvaltningen, liksom Region Örebro län som helhet och majoriteten av landets regioner, befinner sig i ett svårt ekonomiskt läge. En konsekvens av detta är att kostnader som inte är verksamhetskritiska måste begränsas.

Hälso- och sjukvårdsnämndens arbetsutskott har vid sammanträde den 30 mars 2023 beslutat att föreslå hälso- och sjukvårdsnämnden besluta om förändrat arbete med handlingsplanerna för ekonomi i balans, med anledning av det försämrade ekonomiska läget. Arbetsutskottet föreslår att förvaltningen får i uppdrag att se över handlingsplanerna för ekonomi i balans samt att det införs särskild anställningsprövning för administrativa tjänster inom Hälso- och sjukvårdsförvaltningen.

§ 108 Beslut gällande ekonomisk rapportering inklusive rapport från arbetet med handlingsplanen

Diarienummer: 23RS10195

Sammanfattning

Det ekonomiska läget är mycket ansträngt i Region Örebro län. För Hälso- och sjukvårdsförvaltningen råder ett sparkrav på 414 miljoner kronor för kommande års budget. Just nu pågår arbete inom flera områden för att uppnå en ekonomi i balans.

Bland annat fattades den 15 september 2023 beslut om omedelbart införande av generellt anställningsstopp och stopp för hyrpersonal.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att lägga informationen till handlingarna

att ge Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att fortsätta arbetet med vidtagna åtgärder för att minska kostnadsutvecklingen för innevarande år samt uppnå en 2024-05-13 ekonomi i balans 2024, samt

att noggrant fortsätta följa arbetet med verkställande av åtgärderna.

Paragrafen är justerad

- HSN ställde sig bakom Hälso- och sjukvårdsdirektörens (HSD) beslut om ett generellt stopp inom ett flertal områden, bland annat personalområdet, inköp, investeringar from 15 september 2023. Enbart verksamhetskritiska åtgärder undantas från beslutet.

Se ovan § 108 Beslut gällande ekonomisk rapportering inklusive rapport

- Uppföljning av stoppbeslutet har skett vid varje sammanträde med start från och med september 2023.

Både beslut §53 och §107 har dock varit väldigt sparsamt i tillgängligt underlag och varit svårt att från ledamöternas perspektiv ha någon annan åsikt kring än att godkänna besluten. Det bör påtalas att från nämndens sida är det en självklarhet att förvaltningen jobbar med att följa den budget och de åtgärder som beslutats för att hålla en budget i balans. Några beslut om att intensivt fortsätta arbetet med redan beslutande uppdrag kan ses som ytterst redundant.

- En oenig nämnd ställde sig bakom HSD förslag till Utvecklingsplan och inom ram för detta även förslag till handlingsplan för åtgärder i princip motsvarande av RF riktade reduceringskrav (- 414 mnkr) i anvisade budgetramar 2024.

§ 107 Utvecklingsplan för hälso- och sjukvården

Diarienummer: 23RS9432

Sammanfattning

I Region Örebro läns verksamhetsplan för 2024 framgår att det nu finns behov av en samlad plan för hur Region Örebro län ska utveckla länets hälso- och sjukvård. Ett förslag till utvecklingsplan har här tagits fram, som ska gälla för all vård som Region Örebro län bedriver i egen regi. Planen kommer under 2024 att fördjupas ytterligare och den kommer dessutom att konkretiseras i färdplaner.

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen står inför flera stora utmaningar, framför allt vad gäller ekonomi och kompetensförsörjning. För att kunna klara sitt uppdrag behöver det därför ske omfattande förändringar inom hälso- och sjukvården, både när det gäller arbetssätt och struktur. Denna utvecklingsplan anger ram och inriktning för dessa förändringar.

Beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att ge Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att ta fram detaljerade färdplaner med utvecklingsplanen som utgångspunkt och återkomma till nämnden för beslut,

att ge Hälso- och sjukvårdsförvaltningen i uppdrag att minska kostnaderna för administration i centrala staber och verksamhetsområden med 10 procent,

att färdplanerna ska innehålla konsekvensbeskrivningar ur olika perspektiv samt beskriva för- och nackdelar med föreslagna förändringar,

att i tillämpliga fall ha dialog med patientföreningar, samt

att i kommande omarbetning av utvecklingsplanen beskriva hur målbilden att göra vårdcentralerna till den självklara basen dit invånare vänder sig ska nås. 2024-05-13

- Dessa åtgärder innebär en betydande uppbromsning av kostnadsutvecklingen och ett förbättrat resultat för sista kvartalet 2023. Den ekonomiska utvecklingen under kvartal 1 2024 följer väl lagd budget, handlingsplan åtgärder och mot budgeterat, förväntat resultat för hela 2024
- Kritik lyftes kring att förslagen inte var tillräckliga och ett yrkande om återremiss pekade på brister såsom avsaknad av detaljerad ekonomisk kalkyl och risk- och konsekvensanalys. Vidare åtgärder så som ökad besparing på administration, översyn av läkemedelskostnader, ökade kostnader för sjuktransporter vid centralisering samt en oklarhet över den demokratiska förankringsprocessen gjorde att flera partier krävde mer utförligt underlag. (Bilaga §107:2)

Nämnden avser att med kraft fortsätta arbetet med nå ekonomi i balans och anser mot bakgrund av ovanstående att det finns starka skäl att på det sätt som revisorerna har gjort, rikta anmärkning mot nämnden.

För Moderaterna, Sverigedemokraterna och Liberalerna

Anna Nordqvist
2:e vice ordf. (M)

Elin Jensen
Ledamot (SD)

Willhelm Sundman
Ledamot (L)

Anna Stark
Ledamot (M)

Gunilla Fredriksson
Ledamot (SD)

Kristian Berglund
Ledamot (M)